

**BIBLIOTECA NAȚIONALĂ
A ROMÂNIEI**

**CLASIFICAREA
ZECIMALĂ
UNIVERSALĂ**

Ediție medie internațională în limba română

Partea I : Tabele sistematice

Vol.1: Tabele auxiliare; Clasele 0-5

Ediție îngrijită de Georgeta Clinca

București, 1998

DE

**Publication no. UDC-P024 authorized by the Consortium
under Licence number UDC9704**

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI
COTA *iv 515 497 dublet*

B.C.U. București

C199805035

@1997 UDC Consortium. This selection and translation @ 1997 The National Library of Romania

@1997 Consorțiul CZU. Această traducere și adaptare @ 1997 Biblioteca Națională a României

Ediție realizată cu sprijinul financiar al Fundației Soros din România

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale:

Clasificarea Zecimală Universală / [traduceri și adaptări : Alexandru Andrian, Georgeta Clinca, Dorina Niculae,...]. - Ed. medie internațională, în limba română / îngrijită de Georgeta Clinca. - București : Biblioteca Națională a României, 1997-3 vol.

ISBN 973-97354-6-0

Partea 1 : Tabele sistematice.

Vol. 1 : Tabele auxiliare ; Clasele 0 - 5. - 1998. - XXIII, 398 p. - ISBN 973-97354-7-9

Vol. 2 : Clasele 6 - 9. - 1997. - 517 p. - ISBN 973-97354-8-7

I. Clinca, Georgeta (ed. ; trad.) II. Andrian, Alexandru (trad.)
III. Niculae, Dorina (trad.)

025.45 CZU

Traduceri și adaptări : Alexandru Andrian, Georgeta Clinca, Dorina Niculae, Denise Rotaru, Mioara Stăncescu, Ioana Varlan, Lucia Vitcovschi

Mariana Lucia Nesfântu

Tehnoredactare computerizată:

Ioana Enache, Cristina Oană, Liliana Diacencu

CUPRINS

Notă.....	pag. IV
Cuvânt înainte.....	pag. V
Introducere.....	pag. VII
Schema clasificării.....	pag. XX

Tabele auxiliare

Secțiunea I: Semne și subdiviziuni auxiliare comune.....	pag. 1
Secțiunea II: Indici auxiliari speciali.....	pag. 76

Tabele principale

0 Generalități. Știință și cunoaștere. Organizare. Informare. Documentare. Biblioteconomie. Instituții. Publicații.....	pag. 78
1 Filosofie. Psihologie.....	pag. 104
2 Religie. Teologie.....	pag. 115
3 Științe sociale. Statistică. Politică. Economie. Comerț. Drept. Administrație. Arta militară. Asistență socială. Asigurări. Învățământ. Etnografie. Folclor.....	pag. 129
4 LIBERĂ	
5 Matematică și științe naturale.....	pag. 247

NOTĂ

Această ediție reprezintă textul în limba română al Ediției Medii Internaționale existente actualmente în baza de date MRF (Master Reference File), a Consorțiului CZU la care au fost incluse modificările autorizate din "Extensions and Corrections to the UDC" până la vol. 1 (noiembrie 1996). Ediția medie cuprinde aproximativ 70.000 de intrări, comparativ cu 220.000 în edițiile complete. Versiunea în limba română va apărea în două părți: **Partea I: Tabele sistematice (vol.1 și vol.2)** și **Partea a II a: Index alfabetic de subiecte.**

Această ediție a fost tradusă și adaptată direct din baza de date aflată la Biblioteca Națională a României. Este posibil ca incidența greșelilor să fie mai mare decât cota normal acceptată. Rugăm utilizatorii să ne comunice orice inadvertențe găsite, astfel încât să putem corecta baza de date existentă. Mărimea și grosimea caracterelor a fost aplicată automatizat, și este posibil ca să nu fi întotdeauna reflectată corect ierarhia conceptelor.

Precizare tipografică

În această ediție, o intrare CZU este alcătuită din trei elemente principale: indicele CZU, coloana de numere din stânga; descrierea conceptului (conceptelor) denotate de respectivul indice în coloana de text din dreapta; și diferite explicații care apar incluse în coloana de text. Explicațiile includ note, trimiteri, instrucțiuni pentru sintetizare și exemple de indici compuși, precedate de cuvintele "exemplu(e) de combinații" (vezi schema de mai jos).

Sunt folosite următoarele simboluri:

→ (săgeată) însemnând "vezi și"

≡ însemnând "se subdivide ca"

Note și
instrucțiuni

745/749

Artă industrială și casnică. Meserii de artă. Arte aplicate

*La 745/749 se pot clasifica subiecte privind design-ul, decorarea și ornamentarea tuturor tipurilor de obiecte.
Specificați obiectul respectiv prin utilizarea semnului de relație:...*

Indici

Exemplu(e) de combinații:

745.51:645.45 Dulapuri, șifoniere și rafturi de tâmplărie de artă

→684.45

745

Arte decorative

→688

Trimiteri

Exemple de
sinteze

Descrierea
conceptelor

Cuvânt înainte și câteva considerații personale

Începând din 1992 responsabilitatea asupra CZU a revenit Consorțiului CZU care autorizează toate edițiile CZU.

Ediția medie internațională în limba română se bazează pe textul în limba română al Master Reference File (MRF) - varianta autorizată a CZU citibilă de calculator.

Master Reference File constituie "textul sursă" pentru viitoarele versiuni ale CZU (revizuirii, traduceri), pe orice mediu și, fiind o ediție medie, conține aproximativ 60.000 de indici, față de o ediție completă care conține, de obicei, aproximativ 220.000 de indici.

Se știe că toate clasele, cu excepția claselor 0 și 1, au fost restructurate în ideea reflectării evoluției cunoștințelor umane. Clasificarea zecimală universală s-a transformat dintr-o schemă preponderent enumerativă într-o schemă fațetată. Noilor cunoștințe, concepte, li s-au atribuit noi indici CZU sau a fost înlocuit textul foștilor indici ori au fost schimbate numerele corespunzătoare unor indici. Uneori, întreaga clasă a fost restructurată (de specialiști în domeniu) și transferată în altă parte a tabelelor. Așa s-a întâmplat cu clasa 681.3 al cărui conținut actualizat îl găsim acum la 004. Alteori, numai o parte din subdiviziuni au fost reconsiderate sau s-a revenit la indici utilizați într-o formulă mai veche - este cazul clasei de geografie și istorie, care își formează indicii păstrând indicile de loc, așa cum se găsește în Tabela Ie, ținându-se seamă de posibilitățile de regăsire a sistemelor informatizate.

Ca urmare, MRF este periodic actualizată și completată printr-o selecție a indicilor CZU revizuiți și publicați în "Extensions and Corrections to the UDC".

Textul MRF care a stat la baza ediției în limba română este la nivelul "Extensions and Corrections", Seria 14, nr. 3, Sept. 1992, dar ediția în limba română este actualizată la nivelul volumului 18, Nov. 1996 al "Extensions and Corrections".

Integrarea în ediția în limba română a încă 4 numere din "Extensions and Corrections" se datorează faptului că în Extensiile nr. 15-18, clase importante au fost restructurate: clasele 004, 531, 56, 59, 9. O ediție următoare a variantei în limba română sau fascicule cu actualizări permanente vor trebui tipărite și recomandate a fi folosite la același nivel mediu ca și ediția pe care o prezentăm.

Ca și ediția sursă, ediția în limba română va fi publicată în 2 părți: Partea I: Tabele sistematice (vol. 1: indici auxiliari și clasele 0-5; vol.2: Clasele 6-9) și Partea a II a: Index alfabetic.

Păstrându-se aceeași structură, această ediție medie internațională a CZU în limba română, atât de așteptată de clasificatori, respectă ordinea tabelelor indicilor auxiliari și principali, simbolurile, diviziunile paralele, exemplele, tehnica de evidențiere a indicilor analitici din ediția în limba engleză care nu se marchează lateral (ca, de obicei, în alte ediții), ci se listează sub un titlu "subdiviziuni auxiliare speciale".

Partea de Introducere a fost tradusă după textul englez, dar și adaptată. Astfel a fost adăugat un capitol necesar unei variante CZU în limba română - "Ediții ale CZU în România", în care, din păcate, nu au fost menționate decât două ediții (1938, 1945). De asemenea, unele exemple au fost înlocuite pentru a fi mai clare utilizatorului român.

Traducerea textului MRF în limba română s-a realizat de către bibliotecari - clasificatori din Biblioteca Națională, specialiști Georgeta Clinca, Dorina Nicolae, Lucia Mariana Nesfântu, Denisa Rotaru, Mioara Stăncescu, Ioana Vârlan, Lucia Vitcovschi în diferite domenii și cu ajutorul cunoscutului specialist în CZU - dl. Alexandru C.Andrian. Coordonarea traducerii aparține d-nei Georgeta Clinca.

Din păcate, traducerea nu s-a realizat în formatul propriu-zis al MRF așa încât să poată fi continuu actualizată cu multă ușurință și, ca urmare, textul tipărit nu poate fi însoțit, deocamdată, de dischetele cu varianta în limba română. Aceste dischete puteau să constituie introducerea pentru prima dată, la nivel național, a utilizării CZU pe alt mediu, decât cel tipărit.

Un alt neajuns al acestui demers, cu totul lăudabil, întreprins de Biblioteca Națională este lipsa unei colaborări mai largi, ceea ce ar fi dus la o tipărire mai rapidă a unui asemenea instrument de lucru.

Mulțumim celor care au făcut deosebitul efort de a pune la dispoziția bibliotecarilor un instrument profesionist elaborat și care răspunde tuturor intereselor de indexare cu ajutorul indicilor CZU.

C. Dumitrășconiu

INTRODUCERE

1. Istoria CZU

1.1 Fizicianul André Marie Ampère (1775-1836) a propus, pentru prima oară, folosirea notației zecimale ca un cod de exprimare a conceptelor într-o clasificare documentară. Această propunere a fost popularizată de bibliotecarul american Melvil Dewey, la sfârșitul secolului XIX. Dezvoltată și folosită la biblioteca Colegiului Amherst, Massachusetts, schema lui Dewey a fost publicată într-o primă ediție, intitulată "Clasificare și index de subiecte" (Classification and Subject Index), de numai 10 pagini de tabele care conțineau 919 diviziuni. Introducerea indicilor de minim trei cifre și a punctului zecimal după cele trei cifre a dus la dezvoltarea schemei în ediții succesive și la răspândirea ei rapidă în SUA și apoi în alte țări de limbă engleză. Schema lui Dewey a jucat un rol important în introducerea unei norme de cod sistematic pentru indicarea subiectului ca principală cerință în aranjarea și regăsirea documentelor unei biblioteci, grupând astfel operele cu subiecte similare, fără a se ține cont de semnele care identifică fiecare document.

1.2 În anul 1895, un pas mai departe în dezvoltarea clasificării zecimale a fost făcut de Paul Otlet (1869-1944), un tânăr avocat belgian deja cunoscut pentru opera sa în domeniul bibliografiei științelor sociale. Sub egida noului Institut Internațional de Bibliografie (IIB) din Bruxelles, Otlet și colaboratorul său Henry La Fontaine (1854-1943) au lucrat la proiectul unui Repertoriu Bibliografic Universal care intenționa să devină un index de clasificare complet pentru toate informațiile publicate. Era necesar un mod de aranjare a intrărilor și Otlet, auzind de

Clasificarea Zecimală Dewey, acum la cea de-a cincea ediție (1894), a obținut o copie și, plăcut impresionat de aceasta, i-a scris lui Melvil Dewey în 1895, obținând permisiunea de a o traduce în limba franceză. Otlet și La Fontaine văd în Clasificarea Zecimală o taxonomie a cunoștințelor umane, care ar putea fi exprimată "într-un limbaj internațional - acela al numerelor; ei au observat de asemenea că, datorită extensibilității numerelor zecimale, ea poate fi adaptată și pentru bibliografia detaliată. Ideea a depășit planul unei simple traduceri și, printr-un număr de inovări radicale, clasificarea pur enumerativă (în care toate subiectele avute în vedere sunt listate și codificate) s-a transformat într-o clasificare care folosește sintezele (adică construiește numere compuse pentru a desemna subiecte inter-relaționate care nu pot fi listate exhaustiv); au fost identificate diversele relații posibile dintre subiecte și desemnate simboluri pentru a le reprezenta. Aceste principii sintetice au dus la obținerea unui nivel de detaliere mai mare decât înainte, a unei mai înalte precizii, combinată cu o economie de prezentare. În același timp, pentru a asigura cerințele de extensie ale Repertoriului, Otlet și La Fontaine au dezvoltat și conținutul pur enumerativ, rezultatul fiind o schemă mult mai mare și mai sofisticată, de aproximativ 33000 de subdiviziuni. Publicat de către IIB, în Franța, între 1904-1907, acest "Manual pentru Repertoriul Bibliografic Universal" a fost, de fapt, prima ediție a CZU.

1.3 Schema a continuat să se dezvolte, iar cea de-a doua ediție a fost îngrijită de Frits Donker Duyvis de la Oficiul de Invenții Olandez, care răspundea de modificările, extensiile și dezvoltările

secțiunilor științifice și tehnice. Publicată între 1927-1933 sub titlul "La Classification Décimale Universelle" (Clasificarea Zecimală Universală - CZU) - nume sub care devine de acum cunoscută - cuprindea aproximativ 70.000 de subdiviziuni. Această ediție are, până în 1993 statutul unei versiuni master, pe care se bazează versiunile următoare, fiind modificată și dezvoltată conform aprobării amendamentelor cuprinse în diverse suplimente și în seria "Extension and Correction to the UDC".

"Dezimal-Klassifikation. Deutsche Gesamtausgabe" reprezintă a treia ediție internațională a CZU (prima în limba germană) publicată între 1934-1951, sub îngrijirea lui Carl Walther, cuprinzând aproximativ 140.000 de subdiviziuni.

A patra ediție internațională a CZU, în limba engleză ("Universal Decimal Classification. English Full Edition"), a fost publicată parțial între 1936-1939, sub auspiciile Societății Britanice pentru Bibliografia Internațională și Asociației Bibliotecilor Speciale și a Birourilor de Informare (BSIB și ASLIB - mai târziu unite sub forma Aslib). La cererea acestora, BSI (Institutul de Standardizare Britanic) și-a asumat responsabilitatea pentru publicarea CZU și, după editarea versiunilor corecte ale părților existente în 1943, continuă să publice edițiile engleze ca BS 1000.

Dintre edițiile internaționale complete mai menționăm: a cincea (în limba franceză), a șasea (în limba japoneză), a șaptea (în limba spaniolă), a noua (în limba portugheză) etc.

1.4 Edițiile medii ale CZU sunt astfel concepute încât să fie suficient subdivizate pentru a răspunde nevoilor generale de clasificare ale utilizatorilor, conținând aproximativ 25% din indicii unei ediții complete și tratând cât mai egal posibil toate domeniile cunoașterii.

De o mare importanță pentru utilizator este indexul alfabetic care conține toate conceptele cuprinse în ediția medie. Acest index nu folosește numai pentru a facilita posesorilor de ediții medii descoperirea indicelui CZU corect, ci și pentru a indica posesorilor de ediții complete cel puțin drumul spre conceptul mai general, unde vor găsi subdiviziunile dorite. Indexul apare în volum separat, după tabela sistematică a unei ediții medii.

Dintre edițiile medii, menționăm: "Classification Décimale Universelle. Edition moyenne internationale" (1967); "Dezimalklassifikation. Internationale Mittlere Ausgabe" (1978); "Universal Decimal Classification. International Medium Edition" (1985), "Classification Décimale Universelle. Edition moyenne internationale" (Liege, 1990); U.D.C. Internationale Medium Edition (BS 1000 M, 1993).

1.5 Edițiile prescurtate cuprind circa 10% din conceptele conținute de ediția completă și un index alfabetic. Pentru clasificare ele răspund unor exigențe restrânse și sunt utile numai pentru micile biblioteci și bibliotecile persoanelor particulare.

1.6 Edițiile specializate reprezintă extrase din CZU în cadrul unor nevoi pe domenii restrânse. Mai multe organisme particulare au folosit extrase din CZU care sunt în mod normal limitate la exigențele editorului și a domeniului său profesional. Aceste ediții nu sunt suficiente pentru o clasificare completă și exhaustivă, dar pot fi utilizate cu un mare profit la clasificarea și regăsirea documentelor pentru specialiștii interesați de un anumit domeniu.

1.7 Engleza, franceza și germana sunt încă limbile oficiale în utilizarea CZU. Institutul Internațional de Bibliografie (IIB) a devenit în 1931 Institutul Internațional de Documentare (IID), cu sediul la Haga, iar în 1937 și-a schimbat

numele în Federația Internațională de Documentare (FID), actualmente Federația Internațională de Informare și Documentare (FID).

FID a rămas mulți ani centrul pentru organizarea și întreținerea CZU. Din august 1949, amendamente autorizate au apărut în publicația "Extensions and Corrections" (Completări și modificări), editată la început la șase luni și apoi anual.

De la 1 ianuarie 1992, toate drepturile privind CZU au fost transferate Consorțiului CZU (format din FID și 5 mari editori). Prioritatea acestuia a constituit-o crearea unei baze de date de 60.000 de intrări, cunoscută ca Master Reference File (MRF) care este în permanență completată și actualizată. Edițiile complete își păstrează valabilitatea.

CZU a fost tradusă în multe alte limbi încă de la primele ediții și există și acum ediții de mărimi variate în 23 de limbi așa cum reiese din lucrarea "Cercetare bibliografică a edițiilor CZU" (FID 573, Haga, 1982).

1.8 Ediții ale CZU în România

Clasificarea Zecimală Universală a fost introdusă în România în anul 1908, când Alexandru Sadi-Ionescu a utilizat-o pentru periodicele de la Biblioteca Academiei, iar în 1915 a extins-o și pentru cărți.

Utilizarea acestui sistem de clasificare cunoaște o largă răspândire, CZU fiind folosită aproape în exclusivitate în toate tipurile de biblioteci, ca și în instrumentele bibliografice și documentare.

O primă ediție prescurtată în limba română apare în anul 1938 sub semnătura lui D. Drăgulănescu, cu un cuvânt înainte a lui F. Donker Duyvis și o prefață de ing. Const. D. Bușilă. Avea cca 5000 de indici, un index alfabetic și bibliografic. A fost publicată sub auspiciile Asociației Inginerilor, existând și o comisie C.Z.

(președinte: ing. I.Gh.Lăzărescu, secretar: ing D. Drăgulănescu și membrii: ing. Marcel Georgescu, ing. V. Luca, ing. O. Vătășanu): "**Clasificarea Zecimală Universală**". Ediție abreviată română. FID nr. 176/ de D. Drăgulănescu. - București: Asociația Inginerilor Diplomați ai Școlii Politehnice; Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1938. - 188 p.

O altă ediție oficială în limba română a apărut în anul 1945: "**CZU pentru electrotehnică și domenii înrudite**. FID 213/ de Alex. Popescu și Cristina Popescu. - București: Institutul Român de Energie, 1945. - 488 p. Este o ediție mixtă, completă pentru clasele 621.3 și 628.9, iar pentru restul prescurtată. Are cca 5000 indici, un index alfabetic și o introducere utilă despre metodologia CZU.

2. Caracteristicile CZU

2.1 Natura clasificării

Clasificarea este un mod de ordonare a unei multitudini de concepte sau percepții sau purtători de informații prin aranjarea acestora în clase, adică grupuri de lucruri care au ceva în comun; aceasta înseamnă că ele posedă și ceva distinctiv care diferențiază clasa lor de alte clase (deoarece lucrurile care nu posedă această caracteristică comună sunt excluse). O clasă poate fi divizată în clase mai mici, având aceleași proprietăți de identitate și distincție colective, și așa mai departe, până când, teoretic, întreaga scară este acoperită, de la **universul informațiilor** (adică întreaga cunoaștere înregistrată) până la **individ** (adică o clasă cu un singur membru). Între cele două extreme, cea a "tuturor lucrurilor" și cea a "lucrului singular" sunt clasele obișnuite, care conțin grupe de lucruri înrudite.

2.2 Feluri de clasificări

Clasificările pot fi **speciale** - concentrate sau îndreptate către un anumit subiect - sau **generale**, acoperind întreg universul

informațiilor. CZU, ca și CZD (Clasificarea Zecimală Dewey), din care derivă, este o clasificare generală.

Clasificările pot fi, de asemenea, **științifice** - sistematizând fenomenele lumii naturale, ca un ajutor la studiul și considerarea lor logică - sau **documentare**, ajutând la organizarea documentelor în scopul facilitării găsirii informației. CZD și CZU sunt clasificări documentare.

Clasificările documentare tind a fi ori **de bibliotecă** - pentru aranjarea fizică a colecțiilor ca atare și ca un ghid pentru cuprinderea acestora - ori **bibliografice**, pentru indexarea și descrierea detaliată a documentelor, fără referință la o anumită colecție. CZD s-a format ca o clasificare de bibliotecă, iar CZU ca una bibliografică.

Deseori clasificările sunt enumerative listând exhaustiv categoriile în care universul a fost împărțit - sau fațetate - identificând caracteristicile comune mai multor categorii și aranjându-le în liste sau tabele, fiecare reprezentând o fațetă (adică totalul conceptelor obținute prin aplicarea unei anumite caracteristici a diviziunii). Astfel, compilatorul analizează și descompune subiectul în elementele (fațetele) lui componente pentru ca utilizatorul să le recombine sau să le sintetizeze. Clasificarea fațetată se mai numește și **analitico-sintetică**. CZU a evoluat de la proiectul de dezvoltare a unei clasificări enumerative la una fațetată.

Clasificările astfel împărțite nu se exclud reciproc: clasificările științifice pot fi încorporate în cele documentare (de ex.: în CZU clasele 549 și părți din 58 și 59); clasificările bibliografice și cele de bibliotecă pot încorpora reciproc caracteristici ale uneia sau alteia și nu sunt limitate în practică la o singură aplicație. CZU a fost concepută pentru uz bibliografic, dar s-a dovedit deosebit de

adecvată pentru utilizarea în bibliotecă, deseori în versiuni medii sau precurtate. Deși generală, ea s-a dovedit folositoare în colecții și servicii speciale.

2.3 CZU, o clasificare aspectuală

Dintr-un punct de vedere, CZU se deosebește profund de clasificările științifice care tind să fie taxonomii (adică izolează fenomenele și acordă fiecăruia un loc unic în schemă). CZU, ca multe alte scheme generale, este o clasificare aspectuală, în care un fenomen este clasificat potrivit contextului sau disciplinei în cadrul căreia este analizat (astfel încât aspectele sale variate se relevă în diferite locuri).

De exemplu, cărbunele nu are un loc unic în CZU, indicii afectați acestui concept denotând diversele aspecte sub care poate fi tratat: 552.574, aspect petrografic; 553.94, aspectul de geologie economică; 622.23, aspectul minier; 622.411.52, aspectul de praf de mină; 624.131.27, aspectul de mecanica solului; 631.878, aspectul de îngrășământ agricol; 662.66 și 662.74, aspectul de combustibil; 662.814, ca brichete; 669.162.16 pentru producția de bare de fier. Alte aspecte mai periferice se află la alte numere. Teoretic, documentele care se referă în general la cărbune, deci posibil la toate aceste aspecte, ar trebui clasificate la toți acești indici. Dar, în practică, se alege un indice general ca localizare principală a unui subiect.

2.4 Lipsa de ambiguitate a CZU

Notarea în CZU reprezintă un limbaj artificial cu ajutorul căruia au fost eliminate multe din ambiguitățile limbajului natural. De exemplu, cuvântul "revistă" poate însemna fie o publicație periodică, fie un spectacol. Dar în CZU, asemenea ambiguități nu există, revista ca publicație fiind indexată la 050, iar revista ca spectacol la 792.7. În mod similar, "puterea" din matematică este la 511.132,

“puterea” din construcția de mașini la 621.1.018.7, “puterea” din electrotehnică la 621.3.016.2, iar “puterea” de stat la 342.5. În toate aceste cazuri și altele similare, fiecare indice CZU reprezintă un concept definit cu claritate, și nu un cuvânt sau o expresie al căror sens poate varia în funcție de context.

2.5 Structura CZU

În CZU, universul informației (suma cunoștințelor omenești) este tratat ca un sistem coerent, construit din părți diferite, în contrast cu o clasificare specializată, în care subiectele relaționate sunt tratate ca aspecte minore chiar dacă ele ar avea o importanță majoră. Notăția CZU este capabilă să exprime relații dintre subiecte, dar principiul de bază al diviziunii este cel ierarhic: cunoștințele sunt împărțite în zece mari clase, fiecare clasă este subdivizată în alte zece subclase, fiecare subclasă este subdivizată în continuare. Cu cât este mai detaliată subclasa, cu atât este mai lung numărul care o reprezintă. Acest lucru este posibil datorită notației zecimale. “Notația” reprezintă codurile prin care sunt desemnate conceptele clasificate și exprimă, în general, ordinea acestora. Simbolurile alese pentru notația CZU sunt independente de limbajul natural și universal recunoscute: numere arabe, suplimentate cu câteva semne familiare din matematică și punctuație. Ele sunt nu numai ușor de citit, dar și ușor de transcris. Aranjamentul se bazează pe sistemul zecimal: fiecare număr este tratat ca o fracție zecimală cu zeroul inițial omis, și aceasta determină ordinea aranjării. Dar, pentru ușurința citirii, indicele CZU este, în mod obișnuit, punctat după fiecare grup de trei cifre. Astfel, după 61 “Medicină” urmează subdiviziunile de la 611 la 619; după 611 “Anatomie” urmează subdiviziunile acesteia de la 611.1 la 611.9; după 611.1 urmează toate subdiviziunile acestuia înainte de a urma 611.2 ș.a.m.d.; după 619

urmează 62 (conform ordonării numerelor zecimale: 0,6; 0,61; 0,611; 0,611.1; 0,611.12; 0,612; 0,619; 0,62). Un avantaj al acestui sistem este că el poate fi extensibil la infinit, iar când sunt introduse subdiviziuni noi, nu se produc perturbări ale indicilor deja existenți.

Sunt două feluri de tabele în CZU: auxiliare și principală

2.5.1 Tabela principală

2.5.1.1 Tabela principală CZU cuprinde cele zece mari clase în care a fost divizat universul cunoașterii, fiecare din acestea fiind subdivizate ierarhic (asemănător cu schema Clasificării Zecimale Dewey). În CZU, una din aceste mari clase este liberă, și anume clasa 4 Lingvistică anulată în anul 1963 și inclusă în cadrul clasei 8 Literatură. CZU cuprinde, prin urmare, următoarele clase:

- 0 Generalități. Știință și cunoaștere. Organizare etc.
- 1 Filosofie. Psihologie
- 2 Religie. Teologie
- 3 Științe sociale
- 4 - liberă -
- 5 Matematică. Științele naturii
- 6 Științe aplicate. Medicină. Tehnică
- 7 Artă. Recreere. Spectacol. Sport
- 8 Lingvistică. Filologie. Literatură
- 9 Geografie. Biografie. Istorie

Astfel, fiecare din aceste mari clase este notată cu o singură cifră arabă (spre deosebire de Dewey, unde aceste clase sunt notate cu câte trei cifre). Fiecare din aceste zece clase (utilizate, practic, doar nouă) poate fi subdivizată în alte zece clase (sau subclase) mai restrânse sub aspectul conținutului cuprins. Acestea reprezintă, deci, concepte cu un grad mai mare de specificitate și se vor nota cu numere de lungimi din ce în ce mai mari.

De exemplu, clasa 5 este subdivizată în următoarele subclase:

- 50 Generalități referitoare la științele pure
- 51 Matematici
- 52 Astronomie
- 53 Fizică
- 54 Chimie. Mineralogie
- 55 Știința pământului. Geologie. Meteorologie etc.
- 56 Paleontologie
- 57 Științe biologice în general
- 58 Botanică
- 59 Zoologie

Fiecare din aceste subclase reprezintă o subdiviziune logică a conținutului clasei 5 și este notată cu un număr începând cu cifra 5. Dar, în același timp, fiecare subdiviziune are un conținut mai restrâns decât conținutul foarte general al clasei 5 având, prin urmare, un număr cu o cifră în plus. Aceste subclase de două cifre au, la rândul lor, subdiviziuni notate cu trei cifre, ș.a.m.d. (vezi Figura 1).

Cu alte cuvinte, tabela principală este divizată ierarhic, ierarhia numerică reflectând ierarhia conceptuală, clasele cele mai generale aflându-se la nivelul superior al ierarhiei, iar clasele mai înguste, mai restrânse, la nivelul inferior. Lungimea numărului clasei ne indică și gradul de detaliere, de specificitate a acesteia. Numerele de aceeași lungime, notând un grad similar de generalitate (sau particularitate) sunt **coordonate**. Clasele notate cu numere mai scurte, denotând o mai mare generalitate, sunt **supraordonate**. Clasele notate cu numere mai lungi, denotând o mai mare adâncime a subiectelor, sunt **subordonate**. Astfel: 58 și 59 sunt coordonate; 5 este supraordonată claselor 58 și 59; 591 este subordonată clasei 59. Un set complet de clase coordonate (conținând subdiviziunile logice întregi ale clasei supraordonate) reprezintă un **șir**.

2.5.1.2 Valoarea ordinală a numerelor este dată de înțelegerea lor ca fracții zecimale și nu ca unități. Putem să ne imaginăm că sunt precedate de un zero și o virgulă, care sunt omise pentru ușurința citirii. De exemplu: 5 reprezintă 0,5. De aceea nu au aceeași ordine ca numerele întregi, ordine în care 6 l-ar precede cu mult pe 59, iar 57 l-ar precede cu mult pe 569. Conform ordonării zecimale însă, 5 nu este imediat urmat de 6, ci de 50 până la 59. În mod similar, 59 este urmat de toate subdiviziunile sale, de la 591 la 599, până când se ajunge la 6; iar între 591 și 592 se află toate subdiviziunile lui 591 până la 591.9. În acest stadiu de subdivizare s-a introdus un punct între cea de-a treia și cea de-a patra cifră, punct care nu are nici o semnificație notațională, ci doar menirea de a ușura citirea numărului. Un indice lung se poate citi mai ușor dacă este împărțit în grupe mici astfel că, după fiecare trei cifre se pune un punct. De exemplu: 62138333332 va fi mai ușor de urmărit sub forma 621.383.333.32. Deoarece numărul reprezintă o fracție zecimală, este de preferat să nu fie citit ca un număr întreg, ci ca un șir de cifre ("șase-doi-unu, punct, trei-opt-trei, punct, trei-trei-trei, punct, trei-doi" și nu "șase sute douăzeci și unu, punct,...").

2.5.1.3 Frațiile zecimale fiind extensibile la infinit, se pot introduce oricând subdiviziuni noi fără a schimba ordinea deja existentă. Noile cunoștințe pot fi astfel cuprinse în schemă prin crearea de noi clase sau noi indici, în paralel cu păstrarea stabilității schemei. O astfel de notație se numește "deschisă".

2.5.1.4 Analiza unui exemplu va demonstra structura unui indice CZU în adâncime din tabela principală:

81'367.625.45 Substantive verbale. Gerunziu
Acest șir de douăsprezece cifre reprezintă un lanț într-o ierarhie de concepte în care fiecare număr succesiv implică o alegere din subclasele posibile:

8 Limbă. Lingvistică. Literatură
 81 Lingvistică și limbi
 81'2/44 Subiectele și fațetele lingvisticii
 81'36 Gramatică
 81'367 Sintaxa
 81'367.6 Părți de vorbire
 81'367.62 Cuvinte lexicale. Cuvinte
 autosemantice

81'367.625 Verbe și forme verbale
 81'367.625.4 Verbe infinite, gerunzii etc.
 81'367.625.45 Substantive verbale. Gerunziu

2.5.1.5 Nu întotdeauna clasele sau subclasele se pot diviza în alte zece subdiviziuni. Unele locuri nu sunt ocupate complet în cadrul fracției zecimale. În alte cazuri se simte nevoia chiar a mai mult de 10 subdiviziuni (de ex. ministerele ocupă zona 354.11/.86).

2.5.2 Tabele auxiliare

2.5.2.1 Cea mai pregnantă caracteristică și noutate a CZU o constituie **indicii auxiliari**, semnele și subdiviziunile prevăzute pentru a permite construirea de indici compuși. Un indice luat dintr-un singur loc din tabele și notat singur (fie el principal sau auxiliar) este un **indice simplu**: de ex., (410) și 622 sunt indici simpli. Un indice creat prin sintetizare, folosind indici din mai multe locuri din tabele este un **indice compus**, ex: 622(410). Indicii auxiliari sunt în principal de două feluri: **auxiliari comuni** și **auxiliari speciali**. Auxiliarii comuni, pe lângă faptul că asigură exprimarea interrelațiilor dintre subiecte, denotă caracteristici **general repetabile** (care se aplică la întreaga tabelă principală). Auxiliarii speciali denotă caracteristici **repetabile local** (aplicabile numai la o anumită porțiune din tabela principală).

Indicii auxiliari sunt alcătuiți din două feluri de simboluri: semne și subdiviziuni.

2.5.2.2. Semnele auxiliare comune sunt folosite ca elemente de relație pentru a combina indici CZU principali sau auxiliari. Aceste semne nefiind ele însele numere, nu reprezintă clase și nu pot fi subdivizate. Ele asigură mijlocul de a se exprima relațiile dintre subiecte. Semnele auxiliare sunt:

+	plus
/	bară oblică
:	două puncte (relația)
□	paranteze drepte
::	dublu două puncte

Plusul și bara oblică reprezintă relația de reuniune (suma sensurilor unui șir de indici CZU).

58 + 63 Botanică și agricultură
 (498) + (497.2) România și Bulgaria
 796/799 Sporturi (adică 796 + 797 + 798 + 799)

Două puncte reprezintă o relație (o înrudire) existentă între doi indici CZU, fără însă a se preciza natura relației (subordonare, coordonare, etc).

396:32 Femeia și politica

Tabela statuează că relația este reversibilă, inversarea indicilor neschimbând sensul expresiei.

32:392 Politica și femeia

Pentru a se face mai explicită relația dintre doi indici CZU s-au introdus mai recent alte două semne auxiliare comune: dublu două puncte și parantezele drepte.

Dubla relație poate fi utilizată pentru a fixa ordinea de succesiune a indicilor în cadrul unui indice compus, deci de a încerca obținerea unui nou indice (care s-ar dori indice principal) pentru exprimarea unei noțiuni clare, cu o singură intrare în catalog, și anume la primul indice.

575::576.3 Citogenetica (fără intrare la 576.3:575)

77.044.:355 Fotografii de război (fără intrare la 355:77.044)

Parantezele drepte reprezintă aproape o formulă algebrică de subgrupare a 2 sau mai mulți indici CZU prin semnul plus (+) sau două puncte (:) pe lângă un indice compus simplu:

[54 + 66] (498) Chimia și industria chimică din România

sau descompus: 54(498) Chimia din România

66(498) Industria chimică din România

681.3: [371.3:802.0] Calculatoarele în predarea limbii engleze

unde 371.3:802.0 "predarea limbii engleze este tratat ca un singur indice

Indicii formați cu ajutorul acestor semne auxiliare comune se numesc **indici complecși**.

2.5.2.3 Subdiviziunile auxiliare comune sunt alcătuite din tabele numerice unde conceptele sunt enumerate și aranjate ierarhic. Ele se aseamănă cu tabelele principale, diferențierea constând în existența unor simboluri specifice care le conferă caracteristici mnemotehnice deosebite. Aceste simboluri sau semne însoțitoare sunt esențiale în cazul indicilor auxiliari, cifrele de la 0 la 9 fiind aceleași ca și la indicii principali. Astfel, cifra 71 exprimă noțiunea de "sistematizare teritorială" ca indice principal. Însoțită de anumite semne, ea va exprima:

(71) Canada (indice auxiliar de loc)

"71" Evoluție (indice auxiliar de timp)

Indicii auxiliari comuni, după posibilitatea lor de a fi utilizați nu numai în combinație cu un indice principal, dar și de sine stătători, se pot împărți în: **dependenți** și **independenți**.

Cei independenți, deși conțin concepte ce pot fi adăugate oricărui indice CZU, când este cazul, pot fi folosiți și singuri pentru a alcătui un indice de clasă semnificativ pentru un document. Aceștia sunt auxiliarii de

limbă, formă, loc, rasă și timp. De exemplu, pentru clasificarea hărților pe baza aspectului geografic, indicii auxiliari de loc sunt suficienți.

Cei dependenți trebuie întotdeauna să fie atașați unui indice CZU, neputând fi folosiți de sine stătător. Aceștia sunt auxiliarii de punct de vedere, de materiale, de persoane, și cei care folosesc alte notații decât CZU.

Indicii auxiliari au fie semne bilaterale (de deschidere și de închidere), fie un singur semn (de deschidere). Datorită celor două semne de demarcație, indicii auxiliari independenți pot fi plasați la începutul, mijlocul sau sfârșitul oricărui indice CZU.

(498) România

(498)342.4 România - Constituție

342(498).4 Stat - România - Constituție

342.4(498) Constituție - România

Chiar și indicele auxiliar de limbă, care are doar un singur semn inițial de deschidere (semnul egal), poate fi plasat la începutul unui indice compus prin relaționarea cu indicele principal CZU (cu ajutorul semnului de relație), ca în exemplul:

=135.1:641.5 Limba română - Cărți de bucate

Indicii auxiliari dependenți, care sunt introduși prin punct, liniuță, apostrof, nu pot fi plasați la începutul unui indice compus, ci numai la sfârșitul indicelui pe care îl determină.

2.5.2.4 Indicii auxiliari speciali (sau analitici), spre deosebire de cei comuni, nu se găsesc într-un singur loc și nu au o aplicabilitate generală. Ei apar în diferite locuri din tabela principală și exprimă caracteristici repetabile local, adică aplicabile numai la o anumită porțiune a acesteia (clase sau subclase).

Acești indici speciali se pot atașa numai indicilor CZU cărora le sunt destinați, ei exprimând același concept numai pentru subdiviziunile aceluși indice principal sub care sunt listați.

Universul informației

0 Generalități Documentare Bibliografie Biblioteconomie etc	50 Generalități despre științele naturale	530 Principiile fizicii	531.0 Teoria mecanicii	531.70	531.710
1 Filosofie etică Psihologie	51 Matematici	531 Mecanică generală	531.1 Cinematică	531.71 Măsurarea lungimilor	531.711 Etalon pentru lungimi Metru etalon
2 Religie Teologie	52 Astronomie	532 Mecanica fluidelor	531.2 Statică	531.72 Măsurarea suprafețelor	531.712 Măsurarea liniilor de bază
3 Științe sociale Drept	53 Fizică	533 Mecanica gazelor	531.3 Dinamică	531.73 Măsurarea volumelor	531.713 Comparatoare
4 (Liberă)	54 Chimie	534 Acustică	531.4 Lucru mecanic	531.74 Măsurarea unghiurilor	531.714 Instrumente de măsurare
5 Matematici Științe naturale	55 Geologie	535 Optică	531.5 Gravitație	531.75 Măsurarea masei	531.715 Aparate de precizie optică
6 Științe aplicate Medicină Tehnologie	56 Paleografie	536 Căldură	531.6 Energie mecanică	531.76 Măsurarea vitezei	531.716 Aparate industriale de măsurare
7 Arte Recreații Divertismente Sport	57 Biologie	537 Electricitate	531.7 Măsurarea mărimilor geometrice și mecanice	531.77 Măsurarea turației	531.717 Măsurarea grosimii, diametrului, înălțimii, lungimii, distanței
8 Limbă Lingvistică Literatură	58 Botanică	538	531.8 Mecanică tehnică	531.78 Măsurarea forței	531.718 Calibre Șabloane
9 Geografie Biografie Istorie	59 Zoologie	539 Structura fizică a materiei	531.9	531.79 Alte aparate de măsură	531.719 Alte aparate pentru măsurarea lungimilor

Fig. 1

62-52 Mașini cu comandă automată
621.314.6-52 Redresoare cu comandă automată
629.1-52 Vehicule cu comandă automată
Spre deosebire de indicii auxiliari comuni, unde o cifră reprezintă întotdeauna același concept, indicii auxiliari speciali care au o cifră identică pot reprezenta mai multe concepte, în funcție de aria de cuprindere a indicelui principal sub care sunt listați.

-22

(1-22) Sat (indice auxiliar comun de loc)
271-22 Noviciat (religie)
62-22 Părți fixe (tehnică, inginerie)
82-22 Comedii (gen literar)

-36

52-36 Astrochimie (astronomie)
54-36 Baze. Hidroxizi (chimie)
82-36 Anecdote (gen literar)

.03

53.03 Producerea și cauzele fenomenelor (fizică)
7.03 Stiluri (artă)

Indicii auxiliari speciali au ca semne distinctive: liniuța (-1/-9), punct zero (.0) și apostroful ('). Ei nu se folosesc independent, ci numai atașați unui alt indice CZU. Forma obișnuită de prezentare este cea enumerativă, fiind listați imediat sub indicele principal de care depind. Dacă nu se specifică nimic altceva, înseamnă că se aplică la toate subdiviziunile directe ale indicelui respectiv.

De exemplu, indicii auxiliari speciali de la 621.3.01 până la 621.3.095.4 se pot atașa oricărui indice cuprins între 621.3 și 621.398. În schimb, la indicii auxiliari speciali de la 65.01/.07 există o notă prin care se specifică că aceștia nu se aplică subdiviziunilor 654, 655 și 656.

Indicii auxiliari speciali pot apărea și în cadrul altor auxiliari, cum ar fi auxiliarii

comuni de formă. Principiul de aplicare este același ca la indicii principali. Ex.:

546.561'131 Clorură de cupru
este obținut din sinteza indicilor

546.561 Cuplu monovalent și 546.131 Clorură

2.5.2.5 În afara celor trei tipuri principale de indici auxiliari speciali (-1/-9; .01/.09; '1/'9) mai există și alte modalități de sintetizare a unor indici principali.

Una dintre acestea o constituie auxiliarele cu trei puncte ...1/...9 sau așa-numitele "cifre finale". Cele trei puncte indică faptul că ele pot fi completate cu cifrele corespunzătoare subdiviziunilor listate sub indicele principal unde ele apar, iar cifrele finale se pot alătura oricăreia dintre subdiviziuni, relevând o anumită proprietate a acesteia. De exemplu, la subdiviziunea **661.8 Combinații metalice în general**, numărul final ... 22 indică oxizi. Deci oxidul oricărei substanțe indicate printr-o cifră listată sub 661.8 poate primi cifrele finale 22 pentru clasificarea stării de oxid. Ex.:

661.847 Zinc

661.847.22 Oxid de zinc

661.852 Plumb

661.852.22 Oxid de plumb

661.875 Crom

661.875.22 Oxid de crom

Un alt instrument similar indicilor auxiliari speciali, având ca rezultat desemnarea unei fațete prin folosirea aceleiași notații auxiliare atașate unui indici principal, îl constituie și diviziunile paralele, semnalate în tabele prin semnul \cong (se subdivide ca). Acest semn arată că indicele care îl precede poate fi subdivizat la fel ca și cel care îl urmează, rezultatul fiind o succesiune de cifre al căror înțeles va fi analog cu cealaltă succesiune de cifre existentă sub cel de al doilea indice. Exemplu:

611.3 \cong 616.3

Aceasta înseamnă că **611.3 Anatomia aparatului digestiv** se poate subdiviza la fel ca **616.3 Patologia aparatului digestiv**. Deci cifrele de la 616.3, considerate indici sursă, se pot atașa la 611.3, indice țintă; astfel 616.31 ne dă subdiviziunea paralelă 611.31 și așa mai departe. Aceste subdiviziuni paralele pot fi reprezentate simetric:

611.3 Aparatul digestiv	616.3 Boli ale aparatului digestiv
611.31 Gură	616.31 Boli ale gurii
611.314 Dinți	616.314 Stomatologie
611.33 Stomac	616.33 Boli ale stomacului
611.36 Ficat	616.36 Boli ale ficatului
611.37 Pancreas	616.37 Boli ale pancreasului

Diviziunile paralele pot să apară în orice parte a tabelelor CZU, fie că este vorba de indici principali (611.81 \cong 616.831), indici auxiliari speciali (675.025 \cong 675.055), indici auxiliari comuni ("5" \cong "4") sau combinații de indici principali și auxiliari (-036.4 \cong 678.4).

2.5.3 Ordinea succesiunii indicilor

Ordinea succesiunii indicilor CZU este dată de principiul dezvoltării de la general la particular. În cazul indicilor principali, ordinea pe verticală se face conform tabelii CZU cu respectarea convenției privind fracțiile zecimale.

0

02

028

09

1

11

113

19

2

9

Pentru ordonarea în cataloagele sistematice a indicilor CZU compuși (cu semne de legătură, indici generali, indici speciali) există o ordine verticală fixă, indicii auxiliari mai generali fiind aranjați înaintea celor mai restrictivi.

Indice	Semn	Exemplu
	+	662.2 + 662.5
Indici principali	/	662.2/.3
	indice CZU simplu	662.2
	:	662.2:623
	=	662.2=112.2
	(0)	662.2(035)
	(1/9)	662.2(498)
Indici auxiliari comuni	(=...)	662.2(=1.366)
	"..."	662.2"19"
	*...	662.2*14N
	A/Z	662.2
		Trinitrotoluen
	.00	662.2.001.42
	-0	662.2-03
Indici auxiliari speciali	-1/-9	662.2-39
	.0	662.2.035
	'1/9	662.2'...
		(nu se folosește)

Indici principali	Următorul indice CZU simplu	662.21
-------------------	-----------------------------	--------

La această ordonare există și unele excepții în funcție de practica fiecărei biblioteci. Astfel, în unele biblioteci nu se ține cont de semnul + în ordonare, cei doi indici fiind tratați ca indici simpli independenți.

Semnul :: (dublu două puncte) se ordonează împreună cu : (două puncte), având numai rol de fixarea ordinii indicilor, iar semnul [] (paranteze drepte) urmează regula de ordonare a semnelor care îl precede, ca și a aceluia cuprins între paranteze (care poate fi + sau :).

2.5.4 Ordinea citării

Ordinea în care indicii sunt combinați pentru a alcătui un indice CZU compus reprezintă ordinea citării sau ordonarea pe

orizontală. Ordinea citării se bazează pe principiul inversării. Așadar, pentru a se asigura ordinea de succesiune de la general la particular este necesar ca aceasta să fie exact reversul ordinii de citare. Deci, ordonarea pe orizontală (de citare) este inversă ordonării pe verticală (de succesiune) și se face de la particular la general.

Dacă un indice principal va fi compus cu ajutorul unui indice auxiliar de limbă, al unuia de timp, al unuia special cu .0, cele două ordonări vor arăta astfel:

Ordinea verticală (de succesiune)
indice CZU simplu

- “ + indice auxiliar de limbă
- “ + indice auxiliar de timp
- “ + indice auxiliar special cu .0

Ordinea orizontală (de citare):

Indice CZU simplu: indice auxiliar special cu .0; indice auxiliar de timp; indice auxiliar de limbă.

Exemple:

7
7=112.2 ordinea succesiunii

7”18”

7.03

7.03”18”=30 ordinea citării

Ordinea standard, deci general acceptată, de citare este următoarea:

Indice principal	Indici auxiliari speciali				Indici auxiliari comuni				
	cu apostrof	cu punct zero	cu liniuță	Punct de vedere	Timp	Grupări etnice	Loc	Formă	Limbă
0/9	'0/'9	.01/.09	-1/-9	.00	“...”	(=...)	(1/9)	(0)	=...
662.341.1	'17			.002.57	“18”		(430)		=112.2
7		.03				(=16)		(084)	
821.135.1		.09	-31		“18”		(035)		=112.2

Exemplele de mai jos, arată deci astfel:

662.341.1'17.002.57”18”(430) = 112.2

7.03(=16)(084)

859.0.09-31”18”(035) = 40

Ordinea citării este opțională. În cazul anumitor preferințe se pot introduce unele modificări, cum ar fi indicele auxiliar de loc înaintea celui de grupare etnică, sau indicele auxiliar de timp după indicele auxiliar de loc.

Ex.:

(438)(=112.2)'18”

(=112.2)(498)”18” germanii din România

“18”(=112.2)(498) în sec.XIX

2.5.5 Intercalarea

Anumite auxiliare pot fi utilizate chiar în interiorul unui indice principal atunci când se dorește gruparea informațiilor despre un anumit subiect pe arii geografice sau perioade de timp, subdiviziunile indicelui respectiv urmând după indicii auxiliari de loc sau de timp. De exemplu, subiectul “drepturile de autor” se poate grupa pe țări, subdiviziunile urmând după indicele de loc:

347.78(410) Drepturile de autor - Marea Britanie

347.78(410)1 Drepturile de autor pentru literatură - Marea Britanie

347.78(410)5 Drepturile de autor pentru muzică - Marea Britanie

- 347.78(44) Drepturile de autor - Franța
- 347.78(44)1 Drepturile de autor pentru literatură - Franța
- 347.78(44)5 Drepturile de autor pentru muzică - Franța
- Sau subiectul "dreptul în sec.XVIII" se poate grupa astfel:
- 34"17" Dreptul în sec.XVIII
- 34"17"(4) Dreptul în sec.XVIII - Europa
- 34"17"(44) Dreptul în sec.XVIII - Franța
- 34"17"2 Dreptul constituțional în sec. XVIII
- 34"17"2(4) Dreptul constituțional în sec. XVIII - Europa
- 34"17"2(44) Dreptul constituțional în sec. XVIII - Franța

Numai indicii care au semne distinctive biterminale pot fi utilizați în acest mod.

3 Administrarea Clasificării Zecimale Universale

3.1 Mulți ani, CZU a fost administrată de organizația creată de Otlet și La Fontaine, din 1988 având denumirea de Federația Internațională pentru Informare și Documentare (FID). De la 1 ianuarie 1992, toate drepturile privind CZU au fost transferate Consorțiului CZU (UDCC), FID fiind unul dintre cei șase membri fondatori.

3.2 Secretariatul central al UDCC se ocupă de administrarea și întreținerea Fișierului Master de Referință (MRF), cu o bază de date de 60.000 de intrări, care reprezintă versiunea oficială a conținutului CZU. Acest MRF reprezintă - sursa pe baza căreia se publică edițiile oficiale, iar această ediție medie în limba română este elaborată conform acestei surse, prin obținerea dreptului de autor de la Consorțiul CZU.

3.3 Schema CZU este în permanentă revizuire, modificările și completările făcându-se sub auspiciile unui comitet editorial și al unui editor șef. Propunerile pentru revizuirile importante sunt acum publicate în seria "Extensions and Corrections" care apare anual.

Publicate încă din 1933, iar din 1949 sub forma unui periodic, aceste modificări și completări au fost cumulate în două ediții: Cumulated UDS Supplement (-1964) și Cumulated UDC Supplement 1965-1975. Începând cu Seria 9, nr.3 din 1977 nu s-au mai făcut cumulări.

Ultima serie apărută din "Extensions and Corrections to the UDC" este seria 18, apărută în 1996. Această ediție medie în limba română este completată și modificată până la nivelul acestei serii 18.

Schema sumară a clasificării

Această schemă se reduce la clasele de nivelul al doilea (indici de 2 cifre), cu excepția clasei care este prezentată la nivelul al treilea (indici de 3 cifre).

Indicii incluși între paranteze drepte [] arată că acele clase sunt încă libere.

Tabele de indici auxiliari comuni

I a	Coordonare. Extensie
I b	Relație. Subgrupare. Fixarea ordinii
I c	Limbă
I d	Formă
I e	Loc
I f	Naționalități și grupări etnice
I g	Timp
I h	Specificarea subiectelor și notații ale unor surse din afara CZU
I i	Punct de vedere
I k	Caracteristici generale. Materiale. Persoane

Tabele principale

0	Generalități. Știință și cunoaștere. Organizare. Informare. Documentare. Biblioteconomie. Instituții. Publicații	30
00	Prolegomena. Bazele cunoașterii și culturii	31
01	Bibliografie și bibliografii. Cataloage	32
02	Biblioteconomie	33
[03]		34
030	Enciclopedii. Lucrări generale de referință	35
[04]		36
[05]		
050	Publicații seriale. Periodice (jurnale, magazine etc)	37
06	Organizații și alte tipuri de cooperare. Asociații. Congrese. Expoziții. Muzee	38
[07]		39
070	Ziare. Jurnalism. Presă	
08	Poligrafii. Opere colective	
09	Manuscrise. Opere rare și remarcabile	[4]
1	Filosofie. Psihologie	5
11	Metafizică	[50]
[12]		501
13	Filosofia minții și spiritului. Metafizica vieții spirituale	502
		504
		51
		52
		53

4	Sisteme și puncte de vedere filosofice	24
15]		
59.9	Psihologie	25
6	Logică. Epistemologie. Teoria cunoașterii. Metodologia logicii	26
7	Filosofie morală. Etică. Filosofie practică	27
ei 18]		
19]		
2	Religie. Teologie	28
21	Teologie naturală. Teodicee. De Deo. Teologie rațională. Filosofia religiei	29
22	Biblia. Sfânta Scriptură	30
23/28	Creștinism. Religia creștină	31
23	Teologie dogmatică	32
24	Teologie practică	33
25	Teologie pastorală	34
26	Biserica creștină în general (natură și caracter)	35
27	Istoria generală a Bisericii creștine	36
28	Biserici, secte creștine	37
29	Religii ne-creștine	38
3	Științe sociale. Statistică. Politică. Economie. Comerț. Drept. Administrație publică. Artă militară. Război. Asigurări. Educație. Folclor	39
30	Teorii, metode și metodologie în științele sociale. Sociografie	40
31	Demografie. Sociologie. Statistică	41
32	Politică	42
33	Economie. Științe economice	43
34	Drept. Jurisprudență	44
35	Administrație publică. Artă militară	45
36	Asigurarea nevoilor materiale și spirituale în timpul vieții. Munca socială. Asistență socială. Asigurare	46
37	Educație. Învățare. Instruire. Timp liber	47
38]		
39	Etnologie. Etnografie. Obiceiuri. Maniere. Tradiții. Mod de viață. Folclor	48
4]		
5	Matematici și științe naturale	49
[50]		
501	Generalități despre științele pure	50
502	Natură. Studiul și conservarea naturii. Protecția naturii și a vieții sălbatice	51
504	Științe ambientale. Știința mediului înconjurător	52
51	Matematici	53
52	Astronomie. Astrofizică. Cercetări spațiale. Geodezie	54
53	Fizică	55

54	Chimie. Cristalografie. Științe mineralogice	
55	Științele pământului. Geologie. Meteorologie etc	
56	Paleontologie	4
57	Științe biologice în generale. Biologie moleculară. Virusologie. Microbiologie	5
58	Botanică	6
59	Zoologie	7
		8
		9
6	Științe aplicate. Medicină. Tehnologie	
60	Probleme generale privind științele aplicate	
61	Științe medicale. Anatomie. Fiziologie. Farmacologie. Patologie. Chirurgie. Ortopedie. Oftalmologie. Ginecologie. Științe veterinare	10
62	Inginerie. Tehnologie în general	11
620	Încercări ale materialelor. Materiale comerciale. Stații electrice. Economia energiei	12
621	Inginerie mecanică în general. Energie hidraulică. Tehnologie nucleară. Inginerie electrică (Electronică. Radiocomunicații). Mașini termice. Frigotehnie. Hidrotehnică. Unelte, mașini. Modelare, formare. Turnare. Prelucrarea materialelor. Tăiere etc.	83/89
622	Industria minieră. Minerit	
623	Inginerie militară	90]
624	Inginerie civilă și de construcții în general	102/90-
625	Inginerie civilă a transporturilor terestre. Ingineria transporturilor feroviare. Ingineria transporturilor aeriene	108
626	Inginerie hidraulică în general. Canale. Irigații	11
627	Ingineria căilor navigabile naturale, porturilor și docurilor. Baraje. Uzine hidraulice	113
628	Ingineria igienei publice. Alimentare cu apă. Instalații sanitare. Iluminat	92]
629	Ingineria vehiculelor de transport. Vehicule terestre, maritime, aeriene și spațiale	129
63	Agricultură și științe și tehnici adiacente. Silvicultură. Grădinărit. Creșterea animalelor. Vânătoare. Pescuit	13
64	Economie de casă. Artă menajeră. Gospodărie. Artă gastronomică. Bucătărie. Spălătorie Curățătorie	14
65	Management și organizarea industriei, comerțului și comunicațiilor. Managementul de firmă. Telecomunicații și servicii poștale. Tipărire și publicare. Contabilitate. Administrație comercială. Publicitate	
66	Tehnologie chimică. Industrii chimice și adiacente. Microbiologie și micologie industrială. Băuturi. Stimulente. Industria alimentării. Sticlă. Ceramică. Ciment. Metalurgie	
67	Diverse industrii și meserii. Tâmplărie. Pielărie. Blănărie. Industria hârtiei. Industria textilă. Industria materialelor macromoleculare, plastice și a cauciucurilor	
68	Industrii și meserii pentru articole finisate și asamblate. Mecanică de precizie. Instrumente. Orologerie. Industria poligrafică. Aparate optice. Instrumente muzicale. Înregistrarea și reproducerea sunetelor. Lucrări în metal. Industria mobilei. Industria încălțăminteii. Industria îmbrăcăminteii. Jucării	
69	Construcții. Materiale de construcții	
7	Arte. Recreere. Divertismente. Sport	
[70]	Sistematizare. Planificare regională, urbană și rurală. Peisaje, parcuri, grădini	
71	Arhitectură	
72	Arte plastice. Sculptură. Numismatică. Arta metalului	
73		

- 4 Desen. Arte și meserii aplicate
- 5 Pictură
- 6 Arte grafice. Grafică
- 7 Fotografie și piese similare. Microfilmare. Procedee de fotocopiare. Cinematografie
- 8 Muzică
- 9 Recreere. Divertisment. Jocuri. Sport

Limbă. Lingvistică. Literatură

- 0 Probleme generale privind lingvistica și literatura. Filologie
- 1 Lingvistică și limbi
- 2 Literatură

33/89]

Geografie. Biografie. Istorie

- 0] Arheologie. Preistorie. Vestigii preistorice
- 02/904 Studii zonale. Studiul localităților
- 08 Geografie. Exploatarea Pământului și a țărilor individuale. Călătorii
- 1 Geografie regională

2]

- 29 Studii biografice
- 3 Istorie

- 30 Știința istoriei. Științe istorice auxiliare
- 4 Istoria lumii

546.32/35 Culeși mai importante morale
ajacine

546.32 Păceni

546.33 Sănu

546.34 Dău

546.35 Tăbăre

SECȚIUNEA 1. RELATIE SIMPLĂ

Formulă de relație: (obiectul proprie) este o relație generală
considerată și reciprocă dintre două sau mai multe subiecte.
Sunt decalate de semnul + (plus) și semnul / (extensiv)
de relație mai mult decât două
are la puna în legătură, ex:

177 Enea în rompe cu arca

501.63(44.3.0) Artăraj între Franța și
Italia

629.468.692.734 Sisteme de colectare a
deșeurilor folosind canale de aruncare
și gunoarii

631.111.4.502.4 Amplasarea ferărilor
în rezervă culturale

In ordonare, indicii formaui cu ajutorul relației se planifică
imediat după adierele simple. Această relație este reversibilă.
In măsura în care importanța indicilor nu modifică în mod

SECȚIUNEA 2. SUBGRUPARE

Formulele de grupare sunt formate dintr-o formulă algebrică de
subgrupare în care unul din subiecte este un indice principal
CU sunt unii sau mai mulți și plus (+) sau / (obiect proprie)
pentru a desemna un obiect complex care este în intrare
relaționat cu altul din / sau plus (+) etc.

001.3(100) (54+66) IUPAC Unionei
Internationale de Chimie Pură și
Aplicată

{62+66}(485) Minerii și metalurgie
în Suedia

081.3 (621.77+016.3.669.14) Unionei
Internationale de Chimie Pură și
Aplicată

761 (261750) Muzee religioase
protestante

SECȚIUNEA 3. FIXAREA ORDINII

Dacă o relație este posibilă și nu este pentru a fixa ordinea de
succesiune a indicilor componenți din cadrul unui indice
compus în cazul în care unul din CU este utilizat în
sistemul informațional automatizat etc.

001.3(100) (54+66) IUPAC Unionei
Internationale de Chimie Pură și
Aplicată

7742/33 Ciugărenca

7744/35 Fotografii de război

Acasă o relație este posibilă și nu este pentru a fixa ordinea de
succesiune a indicilor componenți din cadrul unui indice
compus în cazul în care unul din CU este utilizat în
sistemul informațional automatizat etc.

Tabela 10. Indici auxiliari comuni de limbă

Cu toate că în teoria limbii există documente care pot fi
utilizate în practică pentru a se realiza un număr mare de
documente de referință și de clasificare în scopul de